

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1534/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:168. § (1)-(2) bekezdése, 4:170. § (1) bekezdése és 4:175. § (1)-(2) bekezdése, valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 118. § (1) bekezdése és a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.37.145/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz és abban kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:168. § (1)-(2) bekezdése, 4:170. § (1) bekezdése és 4:175. § (1)-(2) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdése, valamint a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.37.145/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, utóbbit a Fővárosi Törvényszék 34.K.703.189/2022/20. számú ítéletére, valamint egyes megelőző hatósági döntésekre is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárás során megállapított tényállás szerint az ügy lényege az alábbiakban foglalható össze.
- [3] Az indítványozó (az alapügy felperese) és volt házastársa házasságából egy gyermek született. A gyermek feletti szülői felügyeleti jogot az édesanya gyakorolja bíróság által korábban végzéssel jóváhagyott, jogerős egyezség alapján, a szülők között azonban a szülői felügyeleti jog gyakorlása iránt jelenleg per van folyamatban.

- [4] A Budapest Főváros Kormányhivatala II. Kerületi Hivatala (az alapügy I. rendű alperese; a továbbiakban: elsőfokú gyámhatóság) hivatalból védelembe vételi eljárást indított, mivel az indítványozó bejelentette az édesanya részéről a gyermeket ért fizikai és verbális bántalmazást. Az indítványozó kérte a gyermek nála történő ideiglenes hatályú elhelyezését.
- [5] Az elsőfokú gyámhatóság több bizonyítási eszköz beszerzését követően az indítványozónak a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vonatkozó kérelmeit elutasította (2022. június 8. napján kelt, BP-02/004/662-60/2022. számú határozat). Budapest Főváros Kormányhivatala (az alapügy II. rendű alperese) az indítványozó kizárás iránti kérelmeit 2022. június 20. napján kelt BP/0506/01186-10/2020. számú végzésével, valamint 2022. június 21. napján kelt BP/0502/00729-4/2022. számú végzésével ugyancsak elutasította. Az elsőfokú gyámhatóság a 2022. június 27. napján kelt BP-02/004/662-76/2022. számú végzésével az indítványozó kizárási kérelme tárgyában a kizárást megtagadta, tekintettel arra, hogy a konkrét ügyben sem abszolút, sem relatív kizárási ok nem merült fel.
- [6] 1.2. Az indítványozó ezt követően keresetet nyújtott be a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésével kapcsolatban, valamint az elsőfokú gyámhivatal kizárásával kapcsolatban, amelyben kérte, hogy a bíróság változtassa vagy semmisítse meg, illetve helyezze hatályon kívül és a hatáskörrel rendelkező gyámhatóságot utasítsa új eljárás lefolytatására annak érdekében, hogy a gyermeke nála kerüljön elhelyezésre. Keresetlevelében hivatkozott arra, hogy a megállapított tényállás megalapozatlan, tisztázatlan, hiányos és iratellenes, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratokból nem állapíthatók meg. Kifogásolta továbbá az elsőfokú gyámhatóság elfogultságát, miszerint az édesanya részéről elkövetett bántalmazás kérdésében sem a gyámügyi szakügyintéző, sem pedig az osztályvezető, illetve a hivatalvezető nem tett eleget feljelentési kötelezettségének, illetve sérelmezte, hogy a döntés indokolásában sem szerepelt a gyermekbántalmazás. Az indítványozó álláspontja szerint az eljárásban helye lett volna az eseti gyámrendelésnek az édesanya és a gyermek között fennálló érdekellentétre figyelemmel, továbbá véleménye szerint a határozat kiadmányozása kiadmányozási jogkör hiányában valósult meg.
- [7] A Fővárosi Törvényszék 34.K.703.189/2022/20. számú, 2022. december 22. napján kelt ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A bíróság indokolásában leszögezte, hogy a gyermek ideiglenes és nem végleges hatályú elhelyezése volt a támadott határozat tárgya, így azt nem lehetett elemezni, hogy melyik szülő gondozásában való nevelkedés szolgálja leginkább a gyermek érdekeit. A bíróság rögzítette, hogy a gyermek és édesanyja között nem állt fenn érdekellentét, így az eseti gyám kirendelése sem megalapozott. Az indítványozó kizárással kapcsolatos kereseti kérelmei tekintetében leszögezte, hogy nem volt megállapítható a kizárást megalapozó érdekellentét és az indítványozó által előadottak nem támasztották alá

az általa állított elfogultságot. A kiadmányozási jogkör vonatkozásában pedig arra a következtetésre jutott, hogy a határozatból egyértelműen megállapítható, hogy az aláíró a hivatalvezető megbízásából, delegált jogkörben járt el.

- [8] 1.3. A jogerős ítélettel szemben az indítványozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A befogadás indokaként az általa hivatkozott jogszabálysértéseket – mint a súlyos veszélyeztetettség és az azonnali elhelyezés szükségességének értelmezése, az elsőfokú ítélet indokolásának hiányossága, a kiadmányozás delegálása az ügyintézőnek – jelölte meg, továbbá kiemelte a gyermekvédelem társadalmi jelentőségét a gyermekbántalmazás kapcsán.
- [9] A Kúria Kfv.V.37.145/2023/2. számú, 2023. április 20. napján kelt végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. A Kúria megítélése szerint az ügy nem vet fel olyan, az ügy érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, továbbá a jogalanyok széles körét sem érinti. A Kúria döntésében utalt arra is, hogy az indítványozó hivatkozásai több esetben is a szubjektív megítélését tükrözik, amely nem jelent egyúttal jogszabálysértést (Kúria végzése, Indokolás [30]).
- [10] 1.4. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, illetőleg 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszát, amelyben részben a Ptk. 4:168. § (1)-(2) bekezdése, 4:170. § (1) bekezdése és 4:175. § (1)-(2) bekezdése, valamint a Kp. 118. § (1) bekezdése, részben pedig a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.V.37.145/2023/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként a B) cikk (1) bekezdését, a C) cikk (1) bekezdését, az L) cikk (1) bekezdését, az R) cikk (1)-(3) bekezdéseit, a T) cikk (1) és (3) bekezdéseit, az I. cikk (1)-(3) bekezdéseit, a II. cikket, a VI. cikk (1) bekezdését, a XVI. cikk (1)-(3) bekezdéseit, a XX. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, az 1. cikk (2) bekezdés b) pontját és a 28. cikket jelölte meg.
- [12] Az indítványozó álláspontja szerint a Ptk. 4:168. § (1)-(2) bekezdése, 4:170. § (1) bekezdése és 4:175. § (1)-(2) bekezdése több szempontból alaptörvény-ellenes, mert aránytalanul és szükségtelenül korlátozza a különélő szülő szülői felügyeleti jogát, törvényes képviselői jogállását, alapvető jogait. E körben az indítványozó állítja, hogy a hivatkozott Ptk. rendelkezések nem csak az indítványozó, hanem a gyermek alapjogait is aránytalanul és szükségtelenül korlátozzák. A Ptk. 4:175. § (1) és (2) bekezdése az alkotmányjogi panasz szerint a B) cikk (1) bekezdését, az L) cikk (1) bekezdését, az I. cikk (3) bekezdését, a II. cikket, a VI. cikk (1) bekezdését, a XVI. cikk (1)-(3) bekezdéseit és a 28. cikket sértik, tekintettel arra, hogy indokolatlanul szűkre szabja a megváltoztathatóság körét, ezzel pedig szükségtelenül és aránytalanul korlátozza a különélő szülő jogait, mely korlátozásra nem a gyermek érdekében kerül

- sor. Az alkotmányjogi panasz a Ptk. 4:168. § (1) és (2) bekezdései és a 4:170. § (1) bekezdése vonatkozásában alkotmányjogilag értékelhető indokolást nem tartalmaz.
- [13] A Kp. 118. § (1) bekezdése vonatkozásában az indítványozó alapvetően az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmét állítja, tekintettel arra, hogy a Kp. vonatkozó rendelkezésével szemben az indítványozó számára további jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre.
- [14] Az indítványozó álláspontja szerint az első és másodfokon eljáró bíróságok nem tettek eleget ténymegállapítási kötelezettségüknek, továbbá nem folytatták le a lehető legszélesebb körű bizonyítási eljárást, ezáltal mérlegelési és jogértelmezési hibákat követtek el. Az indítványozó sérelmezte, hogy a bíróságok ellehetetlenítették a bizonyítást számára azáltal, hogy bizonyítási indítványait mellőzték, valamint a bizonyítékok értékelése körében hozott döntéseiket sem indokolták meg kellő részletességgel. A Kúria végzésének meghozatala során a Kp. 118. § (1) bekezdését oly módon értelmezte, amely az indítványozó jogorvoslathoz való jogát szükségtelenül és aránytalanul korlátozta, ezáltal az I. cikk (3) bekezdését sértő módon kiüresítette. A Kúria végzése az alkotmányjogi panasz szerint tartalmilag is önkényessé, *contra constitutionem* vált, megsértve az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, C) cikk (1) bekezdését, R) cikk (2) bekezdését, T) cikk (1) bekezdését, 1. cikk (2) bekezdés b) pontját, a XXVIII. cikk (1) bekezdését és a 28. cikket is. Az indítványozó álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem befogadásának okai jelen esetben nyilvánvalóan teljesültek, a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kúria éppen ezért teljesen önkényesen tagadta meg.
- [15] 1.5. Az Igazságügyi Minisztérium az Abtv. 57. § (1b) bekezdése alapján a Ptk. és a Kp. támadott rendelkezéseivel kapcsolatos szakmai álláspontját megküldte az Alkotmánybíróságnak.
- [16] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [17] 2.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontjára [Abtv. 26. § (1) bekezdés] és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára (Abtv. 27. §) alapította.
- [18] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 26. § (1) bekezdése és az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó a Kúria végzését 2023. május 23. napján vette át, alkotmányjogi panaszát pedig határidőben, 2023. június 21. napján terjesztette elő.
- [19] Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. A személyesen eljáró indítványozó, mint az

alkotmányjogi panaszra okot adó per felperese, jogosultnak és érintettnek is tekinthető.

- [20] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy a Kúria Kfv.V.37.145/2023/2. számú végzésében a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról határozott. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Kúria felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó végzése az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható (lásd például: 3557/2023. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [12]). Azáltal pedig, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról mérlegelési jogkörben eljárva határozott, az Alkotmánybíróság az Ügyrend 32. § (5) bekezdésének megfelelően a Kúria végzésén keresztül az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy érdemében született döntést is felülvizsgálhatja.
- [21] 2.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a*) pontja és 27. § (1) bekezdés *a*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz Alaptörvényben biztosított jog sérelmére alapítható.
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványban felhívott C) cikk (1) bekezdése, L) cikk (1) bekezdése, R) cikk (1)-(3) bekezdései, T) cikk (1) és (3) bekezdései, I. cikk (1)-(3) bekezdései, 1. cikk (2) bekezdés *b*) pontja és 28. cikk az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmazznak Alaptörvényben biztosított jogot. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint, továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére pedig kizárólag a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben alapítható alkotmányjogi panasz (a B) cikk (1) bekezdésére például: 3370/2023. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [20]; a C) cikk (1) bekezdésére például: 3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]; az L) cikk (1) bekezdésére, az R) cikk (1)-(3) bekezdéseire és a 28. cikkre összefoglalóan például: 3244/2024. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [16]; a T) cikk (1) és (3) bekezdésére például: 3243/2019. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [13]; az I. cikk (1)-(3) bekezdésére például: 16/2021. (V.13.) AB határozat, Indokolás [21]; az 1. cikk (2) bekezdés *b*) pontjára például: 3290/2021. (VII. 7.) AB végzés, Indokolás [30]).
- [23] Az alkotmányjogi panasz ezért ezekben az elemeiben nem teljesíti az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a*) pontja, illetőleg 27. § (1) bekezdés *a*) pontja törvényi követelményét.
- [24] 2.4. Az Alaptörvény II. cikke, a VI. cikk (1) bekezdése, a XVI. cikk (1)-(3) bekezdése, a XX. cikk (1) bekezdése, a XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogoknak tekinthetőek, ekként azokra (az egyéb feltételek teljesülése esetén) alapozható alkotmányjogi panasz.
- [25] 2.5. Az Alkotmánybíróság elsőként az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz befogadhatóságát vizsgálta meg, és az alábbi következtetésekre jutott.

- [26] 2.5.1. A Ptk. 4:168. § (1)-(2) bekezdései, a 4:170. § (1) bekezdése és a 4:175. § (1)-(2) bekezdései, valamint a Kp. 118. § (1) bekezdése az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából (figyelemmel arra is, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását mérlegelési jogkörében eljárva tagadta meg) az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben alkalmazott jogszabályi rendelkezéseknek minősülnek.
- [27] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azt állapította meg, hogy az indítványozó a Ptk. 4:168. § (1)-(2) bekezdése, a 4:170. § (1) bekezdése és a 4:175. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenességét csupán állította, az alkotmányjogi panasz és annak kiegészítése a Ptk. ezen rendelkezéseivel összefüggésben nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást, ekként az alkotmányjogi panasz ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjaiból fakadó követelményét.
- [28] 2.5.2. Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény II. cikk (1) bekezdése, XVI. cikk (1)-(3) bekezdései, XX. cikk (1) bekezdése, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást, ekként az alkotmányjogi panasz ezekben az elemeiben sem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjaiból fakadó követelményét.
- [29] 2.5.3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz a Ptk. 4:170. § (1) bekezdését támadó elemében az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével, a Kp. 118. § (1) bekezdését támadó elemében pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [30] 2.5.4. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [31] Ahogyan arra az indítványozó is utal alkotmányjogi panaszában, a Ptk. 4:170. § (1) bekezdése a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatását abban az esetben teszi lehetővé, ha utóbb a szülők megállapodásának vagy a bíróság döntésének alapját képező körülmények lényegesen megváltoznak és ennek következtében a megváltoztatás a gyermek érdekében áll. Nem hivatkozhat a gyermek érdekére az a szülő, aki a változást felróható magatartásával maga idézte elő. Ahogyan arra az indítványozó is utalt az alkotmányjogi panaszában, a gyermek szüleivel való kapcsolattartása során oly módon kell mindkét szülő jogainak védelmét biztosítani, hogy az egyidejűleg és mindenekelőtt a gyermek legjobb érdekét szolgálja. A Ptk. támadott rendelkezése egyik szülőt sem zárja el véglegesen a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatásától, azonban annak lehetőségét csak abban az esetben

teszi lehetővé, ha az alapul fekvő körülményekben lényeges változás történt, és a változás eredményeként a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása a gyermek legjobb érdekében áll. Önmagában az a tény, hogy a Ptk. (éppen a gyermek legjobb érdekében védelme miatt, a gyermek nevelése szempontjából meghatározó stabilitás biztosítása érdekében) nem teszi lehetővé korlátlanul a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatását, éppen ezért az indítványban foglaltak alapján nem vet fel alaptörvény-ellenességi kételyt, különös figyelemmel arra a tényre, hogy a Ptk. egyébként a szülők bírósághoz fordulásának jogát nem korlátozza.

- [32] A Kp. 118. § (1) bekezdése állított alaptörvény-ellenességével kapcsolatosan az Alkotmánybíróság az alábbiakat emeli ki. Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog nem követeli meg a rendkívüli perorvoslati rendszer létét, a jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik. A felülvizsgálat – mint rendkívüli jogorvoslat – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt rendelkezéssel tehát nem hozható összefüggésbe {lásd például: 3376/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság már azt is megállapította, hogy az a körülmény, hogy nem minden bírói döntéssel szemben van helye felülvizsgálatnak, összhangban van a jogintézmény rendkívüli jogorvoslati jellegével, a felülvizsgálat, mint rendkívüli jogorvoslat szabályozása során éppen ezért a törvényhozás meghatározhatja a felülvizsgálat alá eső jogerős döntések körét {lásd például: 3376/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [15]}.
- [33] Mindez egyben azt is jelenti, hogy az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panasz sem a Ptk. 4:170. § (1) bekezdésével, sem a Kp. 118. § (1) bekezdésével kapcsolatos elemében nem fogalmaz meg sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem pedig a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételyt nem vet fel, ezért az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz egyetlen elemében sem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem.
- [34] 2.6. Az Alkotmánybíróság ezt követően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt vizsgálta meg és az alábbiakat állapította meg.
- [35] 2.6.1. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény II. cikk (1) bekezdése, VI. cikk (1) bekezdése, XVI. cikk (1)-(3) bekezdései, XX. cikk (1) bekezdése, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást, ekként az alkotmányjogi panasz ezekben az elemekben sem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjaiból fakadó követelményét.
- [36] 2.6.2. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.

- [37] 2.6.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [38] Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz sem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, sem pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, figyelemmel az alkotmányjogi panasz tartalmára és az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatára.
- [39] Az Alkotmánybíróság következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {legutóbb például: 3283/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogszabályok értelmezése alapvetően az egyedi ügyekben eljáró hatóságok és bíróságok feladata, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. E körben ugyanakkor az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {lásd például: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [40] Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben az eljáró bíróságok tényállás-megállapítását és bizonyíték-értékelését kifogásolta, melyek vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörén

kívül esik, függetlenül az indítványozó állításainak helytállóságától vagy éppen azok helytelenségétől. Az alkotmányjogi panasz a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelme körében csupán a bírói döntések *contra legem* jellegét támasztotta alá rendkívül részletes indokolással, anélkül azonban, hogy igazolta volna, hogy melyek azok a többletelemelek, amelyek a bírói döntéseket az Alaptörvény 28. cikkéből fakadóan az eljáró bíróságokat megillető értelmezési mozgástér keretein kívülé, *contra constitutionem* is tették volna. Mind a Fővárosi Törvényszék (az ügy érdemében), mind pedig a Kúria (az indítványozó felülvizsgálati kérelmének befogadhatósága körében) kellő, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megfelelő részletességű indokolással adott számot a jogi álláspontjáról az alkotmányjogi panasz alapját képező ügyben. Önmagában az a tény, hogy az indítványozó a bíróságok jogértelmezését nem osztja, még nem adhat azonban alapot alkotmányjogi panaszra.

- [41] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik és nem terjed ki a felülvizsgálatra, mint rendkívüli jogorvoslatra {lásd például: 3189/2024. (V. 17.) AB végzés, Indokolás [25]}. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből az a követelmény fakad, hogy az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében biztosítani kell a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét olyan döntés meghozataláért, amely képes a sérelmezett döntést felülvizsgálni és a sérelem megállapítása esetén a döntésre visszaható módon a sérelmet orvosolni {lásd például: 3257/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [29]}. Jelen esetben kétséget kizáróan megállapítható, hogy az alperes hatóságok döntéseivel szemben az indítványozó számára rendelkezésre állt olyan jogorvoslati lehetőség (nevezetesen a Fővárosi Törvényszék eljárása), amely az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből fakadó követelményeket teljesíti. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog nem értelmezhető akként, hogy az magában foglalná az indítványozó számára kedvező döntés meghozatalának jogát {lásd például: 3510/2023. (XII. 1.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [42] Az Alkotmánybíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz sem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, sem pedig az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem.
- [43] 3. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti és Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. december 17.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró